

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/81/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311206219
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8311206219.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., B. č. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Antonom Hencovským, AK JUDr. Anton Hencovský & spol., Františkánska č. 3, Košice proti žalovaným I/ Y. D., spol. s.r.o., so sídlom N. 7, J. IČO: 31344445, zást. Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK spol. s.r.o., Kováčska 21, Košice, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00151700, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaných v 1.a 2.rade proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5C/95/2011-392 zo dňa 06.11.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným v 1. a v 2. rade v plnom rozsahu.

O výške trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd 1.inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1. a 2.rade povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu náhrady nemajetkovej ujmy 40.000,- Eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhého zo žalovaných. Zároveň vyslovil, že žalobkyni súd priznáva vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 11, § 13 ods.1,2,3, § 420, § 427 a § 853 Občianskeho zákonníka, článkom 8 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článkom 19 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný v 1.rade namietal svoju pasívnu letigimáciu len z jediného dôvodu a to, že je vo veci daná zodpovednosť žalovaného v 2. rade podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. pri výklade pojmu škoda. Žalovaný v 1. rade neuviedol žiadne iné skutkové, ani právne skutočnosti, ktoré by jeho pasívnu vecnú legitimáciu v spore vylučovali. Súd prvej inštancie preto súhlasil s tvrdením žalobkyne, že danosť pasívnej legitimácie žalovaného v 2. rade nijako neovplyvňuje postavenie žalovaného v 1. rade v tomto konaní, lebo bolo iba na vôli žalobkyne voči ktorému z týchto subjektov podá žalobu, alebo ju podá voči oboj subjektom spolu. Žalobkyňa podala žalobu proti oboj žalovaným. V konaní žalovaný nepoprel, že v čase dopravnej nehody bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne motorovým vozidlom, ktoré riadil I. Q., ktorý bol zamestnancom u žalovaného v 1. rade. Motorové vozidlo, ktorým došlo ku dopravnej nehode, ŠPZ: J.-XXX D. Škoda

Octavia bolo vlastníctvom spoločnosti Lease Plan Slovakia B.V., organizačná zložka, Dúbravská cesta 1793/2, Bratislava - Karlová Ves, ktorá však vydala žalovanému v 1. rade oprávnenie k používaniu tohto motorového vozidla spoločnosťou Hilti Slovakia, s.r.o. Bratislava. Tieto okolnosti neboli vôbec v konaní sporné a vyplývajú tak z trestného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/101/2008, spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 6C/96/2011, ako aj zo samotných vyjadrení strán sporu.

4. Žalobkyňa podala žalobu proti žalovanému v 1. rade v súlade s vyššie citovanými právnymi predpismi, a v konaní preto bola preukázaná jej zodpovednosť za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ku ktorej došlo pri dopravnej nehode, kde ide o zodpovednosť z prevádzky motorového vozidla za škodu a za zásah do osobnostných práv žalobkyne (§ 427, resp. 11 a nasl. O. z.). Na druhej strane nárok proti žalovanému v 2. rade je upravený osobitným zákonom, a to §15 ods. 1 a § 4 Zákona č. 381/2001 Z. z., a teda v danom prípade nejde ani o povinnú solidaritu a uloženie povinnosti takýmto spôsobom obom subjektom, a správne žalobca žiadal zaviazat' žalovaných v 1. a 2. rade k zaplateniu náhrady nemajetkovej ujmy takým spôsobom, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhého zo žalovaných.

5. Pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného v 2. rade k otázke krytia náhrady ujmy povinným poistením zásadné stanovisko vyslovil Súdny dvor vo svojom rozsudku vydanom dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 týkajúcej sa T. Y.. V tomto rozhodnutí uviedol, že článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a ods. 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 a článok 1 ods. 1 tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súdny dvor v rozhodnutí zdôraznil, že podľa ustálenej judikatúry sa ustanovenia práva únie majú vykladať a uplatňovať jednotne na základe znení vypracovaných vo všetkých jazykoch únie. V prípade rozporu medzi rôznymi jazykovými verziami textu práva únie sa má predmetné ustanovenie vykladať podľa všeobecnej štruktúry a účelu právneho predpisu, ktorého je súčasťou. Keďže rôzne jazykové verzie článku 1 ods. 1 druhej Smernice v podstate používajú pojem „ujma na zdraví“, ako aj pojem „osobná ujma“, treba sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a Smernice. V tejto súvislosti treba uviesť, že tieto pojmy dopĺňajú pojem „škoda na majetku“, a pripomenúť, že uvedené ustanovenia a Smernica sa snažia najmä o posilnenie ochrany obetí. Za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad, a to taký, že pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou Smernicou patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Pokiaľ ide o osoby, ktoré sa môžu domáhať náhrady tejto nemajetkovej ujmy, na jednej strane treba uviesť, že z článku 1 bodu 2 v spojení s článkom 3 ods. 1 prvou vetou prvej Smernice vyplýva, že ochrana, ktorá musí byť zaručená podľa tejto Smernice platí pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami. Na druhej strane treba spresniť, na rozdiel od tvrdenia nemeckej vlády, že tretia Smernica nezúžila okruh chránených osôb, ale naopak stanovila povinné krytie škôd, ktoré vznikli niektorým osobám považovaným za zvlášť zraniteľné. Okrem toho, keďže pojem škoda uvedený v článku 1 bode 2 prvej Smernice nie je nijako presnejšie vymedzený, v rozpore s tvrdením estónskej vlády nič nenaznačuje, že ak sa niektoré druhy škody akou je nemajetková ujma majú nahradiť podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu, mali by sa vylúčiť z tohto pojmu. Na základe žiadneho ustanovenia v prvej, druhej ani tretej Smernici nemožno dospieť k záveru, že normotvorca únie si želal zúžiť ochranu zaručenú týmito Smernicami len na osoby, ktoré sa priamo zúčastnili na škodovej udalosti. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola pokrytá povinným poistením v určitých

minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej Smernice. V prejednávanej veci by to tak malo byť, nakoľko osoby nachádzajúce sa v postavení pani T. Y. a jej dcéry majú v súlade s ust. § 11 a § 13 českého Občianskeho zákonníka nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia ich manžela, resp. otca. Tento záver nemôže spochybníť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z ust. § 11 a § 13 českého Občianskeho zákonníka vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.

6. Vychádzajúc z tohto rozhodnutia pod pojem škoda na zdraví použitý v ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. treba zahrnúť i nemajetkovú ujmu utpenú v dôsledku úmrtia blízkeho príbuzného pri dopravnej nehode. Pre možnosť pokrytia takejto náhrady povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je právne významné to, či vnútroštátne právo náhradu tejto nemajetkovej ujmy upravuje a nie to, že uvedená náhrada nie je začlenená do časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu. V podmienkach Slovenskej republiky je právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch upravené v ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K rovnakému záveru o potrebe pokrytia náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel dospel Súdny dvor i v rozsudku zo dňa 24.10.2013 vydaný vo veci C-277/12 žalobcu E. K..

7. Výklad pojmu „ujma“ podal Súdny dvor i vo veci žalobcu S. F. vedenej pod sp. zn. C-63/09. V zmysle tohto rozsudku pojem „ujma“ tvoriaci podklad článku 22 ods. 2 Dohovoru o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu, uzavretý v Montreale 28.05.1999, ktorý stanovuje obmedzenie zodpovednosti leteckého dopravcu za ujmu spôsobenú najmä stratou batožiny, sa má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa tak majetkovú, ako aj nemajetkovú škodu.

8. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov je potrebné mať na pamäti ich účel a zmysel. Je preto nevyhnutné vychádzať z osobitosti každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na zistených skutkových okolnostiach. Mnohé prípady a ich špecifické okolnosti môžu byť ako v danej veci značne komplikované a netypické. To ale neznamená, že všeobecné súdy povinností urobiť všetko pre spravodlivé riešenie, hoci sa to môže javiť zložitým. Písané právo je treba vykladať tak, aby plnilo svoju funkciu spočívajúcu v rozumnom a spravodlivom vyriešení problému, aby obstálo podľa zdravého rozumu a predstáv spravodlivosti panujúcich v spoločnosti.

9. V súvislosti s posudzovaním otázky či náhrada nemajetkovej ujmy mala byť pokrytá povinným zmluvným poistením súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2015 vydané vo veci III. ÚS 646/2015. V tomto rozhodnutí, ktorým bola sťažnosť žalobcu odmietnutá ako zjavne neopodstatnená Ústavný súd skonštatoval, že hoci vo veci C-22/12 súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č.381/2001 Z. z. , podľa ktorého má aj sťažovateľka ako poisťovateľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.

10. Tento záver Ústavný súd Slovenskej republiky zopakoval i v uznesení zo dňa 17.08.2016 vydanom vo veci I. ÚS 474/2016. K tomuto ešte navyše dodal, že k uvedenému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody.

11. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, výška náhrady nemajetkovej ujmy namietaná zo strany oboch žalovaných je súdom určovaná voľnou úvahou, vždy však s prihliadnutím na zákonné kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady musí zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti, pričom sa posudzuje podľa jej intenzity, rozsahu a trvania.

12. V danom prípade došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne pri spáchaní trestného činu, ktorý síce bol spáchaný z nebanlivosti, ale ním bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, čo vyplýva z trestného rozsudku oboznámeného v tomto konaní. Uvedený trestný čin bol teda spôsobený závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Posúdením týchto dvoch kritérií rozhodujúcich pre určenie výšky náhrady dospel k záveru, že náhrada, ktorá má byť poskytnutá z titulu náhrady nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu, má byť vo výške 40.000,- Eur. Súd považoval túto sumu za primeranú, pretože žalobkyňa, ktorá bola matkou tohto dieťaťa, prežívala intenzívnejšie zásah do jej súkromia, čo v konaní bolo nepochybne preukázané, keďže išlo o jej druhé tehotenstvo po tom, čo prvé skončilo potratom, po tom, čo bola onkologickým pacientom po ženskej stránke, bola podrobená operácii a tešila sa na dieťa, ktoré očakávala, keďže v čase dopravnej nehody bola už v 29. týždni tehotenstva a mala k nemu vytvorený aj citový vzťah. Suma 40.000,- Eur, ktorú súd priznal žalobkyni, by mala čiastočne zmierniť preukázanú ujmu, hoci ani táto hmotná satisfakcia nepochybne nemôže odčiniť dôsledky tragickej nehody, ktorú zanechala v živote žalobkyne trvalé následky. V súlade s citovaným zákonom pri výške náhrady nemajetkovej ujmy sa prihliada k závažnosti vzniknutej ujmy a k okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd mal za to, že strata člena rodiny je neodčiniteľnou ujmov, ktorá postihuje všetkých členov rodiny závažným spôsobom a preto morálne zadosťučinenie je celkom nepostačujúce. Pokiaľ ide o okolnosti, ku ktorým došlo k zásahu, súd prvej inštancie poukázal na odôvodnenie rozsudku vydaného v trestnej veci proti vodičovi motorového vozidla, kde sa konštatovalo, že síce išlo o trestný čin spôsobený z nebanlivosti, ale ním bola spôsobená ťažká ujma na zdraví a uvedený čin bol spôsobený závažnejším spôsobom konania a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Posúdením týchto dvoch kritérií rozhodujúcich pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy dospel k záveru, že náhradu je potrebné poskytnúť vo výške 40.000,- Eur.

13. Vyslovil, že o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Konštatoval, že princíp vyjadrený v ust. § 142 ods.3 O.s.p. bude uplatňovaný naďalej a to na základe interpretácie všeobecného § 255 C.s.p. v súlade s článkom 2 ods.1, článkom 3 ods.1 a článkom 4 ods.1,2 C.s.p., čo vyplýva aj zo samotnej dôvodovej správy k C.s.p.

14. Poukázal na rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Na základe uvedeného súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu trov konania vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade v celom rozsahu s tým, že o výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia, ktoré vydá súdny úradník.

15. Proti tomuto rozsudku včas podali odvolanie žalovaní v 1. rade i žalovaný v 2.rade.

16. Žalovaný v 1.rade navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu voči žalovanému v 1.rade zamietá a žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému v 1.rade trovy súdneho konania v rozsahu 100 %. Žalovaný v konaní namietal nedostatok pasívnej legitímácie, nakoľko je toho právneho názoru, že nie je nositeľom povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva uplatnenej žalobkyňou v predmetnej žalobe, na plnenie ktorej bol rozsudkom zaviazaný. Poukázal na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla je krytá zákonným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Nepovažoval za dostatočné odôvodnenie uvedené v bode 20.rozsudku súdu prvej inštancie s tým, že sa súd prvej inštancie s námietkami žalovaného v 1.rade nevysporiadal, len konštatoval prisvojenie si tvrdenia žalobcu. Podľa platnej právnej úpravy poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v Smerniciach Európskej únie sú členské štáty povinné prijať všetky opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd, aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistného krytia cestujúcich motorových vozidiel nezostali neuhradené. Žalovaný v 1.rade má za to, že spôsob náhrady nemajetkovej ujmy tak, ako rozhodol prvoinštančný súd

v prvom výroku rozsudku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko v rozhodovacej praxi súdov a citovaných zákonných ustanovení jasne vyplýva, že škoda má byť hradená z povinného poistenia zodpovednosti za škodu, teda výlučne zo strany poisťovateľa, teda žalovaného v 1.rade. V tomto smere žalovaný v 1.rade vidí nesprávne právne posúdenie veci konajúcim súdom, nakoľko tento neakceptoval prednosť komunitárneho práva pred právom Slovenskej republiky ako členského štátu EÚ. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na článok 7 ods.5 Ústavy SR a na platnú Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES zo dňa 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti z tejto zodpovednosti. Z uvedenej vyplýva, že členské štáty majú povinnosť prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie krytia zodpovednosti za škodu vzhľadom k používaniu vozidiel normálne sa nachádzajúcich na svojom území. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky poistného krytia budú stanovené na základe týchto opatrení. Smernica podľa názoru žalovaného v 1.rade používa tak pojem škoda, ako aj pojem ujma, teda možno v spojení s bodmi 34., 36., 37. z tejto Smernice vyvodíť, že poškodený je osobou, ktorá utrpela v súvislosti s dopravnou nehodou škodu alebo akúkoľvek ujmu, pričom žalovaný v 1.rade poukázal na článok 1 bod 2 Smernice, kde taktiež charakterizuje poškodeného ako osobu, ktorá utrpela akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami, pričom článok 13 Smernice upravuje nárok poškodeného na uplatnenie škody vzniknutej v súvislosti s prevádzkou motorových vozidiel priamo voči poisťovní. Zároveň žalovaný v 1.rade upriamil pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006. Žalovaný v 1.rade ďalej uviedol, že v konaní by sa mal uplatňovať princíp primeranosti k iným formám finančných kompenzácií spolu s prihliadnutím na osobitosti jednotlivého prípadu tak, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala „spravodlivé zadosťučinenie“. Podľa názoru žalovaného v 1.rade súd prvej inštancie pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy neprihliadal na zásadu primeranosti, ale ani nevzal do úvahy námietku žalovaného v 1.rade, že priznanie takejto výšky nemajetkovej ujmy môže byť pre žalovaného v 1.rade likvidačné. Nemajetková ujma nemá zmeniť majetkové pomery poškodeného, ale má byť hmotnou satisfakciou za zásah do ochrany osobnosti poškodeného. Napriek tomu, že stanovenie výšky nemajetkovej ujmy ponecháva zákon na úvahe súdu, žalovaný v 1.rade má za to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40.000,- Eur na zaplatenie ktorej zaviazal súd žalovaného v 1.rade je neprimerane vysoká a je v rozpore s výškou náhrady, ktorú súdy v obdobných prípadoch priznávajú pozostalým po obetiach dopravnej nehody, čo považuje žalovaný v 1.rade za porušenie zásad právneho štátu, zásady právnej istoty a predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci, ktorá vyžaduje, aby súdy v rovnakých prípadoch rozhodovali rovnako. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy už neplní satisfakčnú funkciu, ale má vyslovene charakter obohacovací. Žalovaný v 1.rade nevyvracia, že v dôsledku dopravnej nehody došlo na strane žalobkyne k nenapraviteľnému následku, napriek tomu má za to, že pri stanovení peňažnej náhrady ako náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobkyňa utrpela je v tomto prípade nevyhnutné prihliadnuť na skutočnosť, že ujma žalobkyne podstatným spôsobom spočíva viacmenej v strate určitých očakávaní, keďže žalobkyňa so svojou nenarodenou dcérou, ktorá bohužiaľ žila len niekoľko minút nemala a nemohla mať vybudovaný pevný vzájomný vzťah a na tieto okolnosti súd žiadnym spôsobom neprihliadol, ani s nimi v písomnom vyhotovení rozsudku sa žiadnym spôsobom nevysporiadal. Žalovaný v 1.rade sa domnieva, že aj z ľudského hľadiska je pochopiteľné, že existuje rozdiel v intenzite následkov straty utrpenej pozostalým, ktorý mal s obeťou dopravnej nehody na základe spoločného súžitia vybudovaný vzájomný vzťah, teda aj dôsledky straty blízkeho príbuzného sú nepochybne intenzívnejšie a bolestivejšie ako ujma, ktorú utrpela poškodená smrťou len niekoľko minút žijúcej dcéry. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, ale má slúžiť na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom sa jej účel často definuje ako poskytnutie citového obveselenia. Poskytnutá náhrada nemá teda v žiadnom prípade slúžiť k obohateniu poškodeného, ale má mať výlučne len satisfakčný charakter, čomu však priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy 40.000,- Eur nezodpovedá. Žalovaný v 1.rade má za to, že okolnosti, ktoré predchádzali dopravnej nehode sú vo vzťahu k stanoveniu výšky nemajetkovej ujmy irelevantné, nakoľko za tieto predsa žalovaný v 1.rade nenesie žiadnu zodpovednosť. Žalovaný má za to, že prvoinštančný súd vychádzal pri svojom rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozsudok je nepreskúmateľný, lebo sa presvedčivo a jednoznačne nevyporiadal s argumentáciou žalovaného v 1.rade. Preto navrhol rozsudok zmeniť a priznať mu trovy konania v rozsahu 100 %.

17. Žalovaný v 2.rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že žalobu žalobkyne voči žalovanému v 2.rade odvolací súd zamietne a prizná žalovanému v 2.rade voči žalobkyňi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v 2.rade má za to, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o nároku na

náhradu nemajetkovej ujmy voči nemu, keďže nesprávne posúdil pasívnu legitímáciu žalovaného v 2. rade, t.j. nesprávne posúdil rozsah poistného krytia poisťovateľa, ktorý je daný zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a rovnako nesprávne rozhodol i o výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj o trovách konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vydané v rozpore s právnymi predpismi SR, ako aj existujúcou judikatúrou Najvyššieho súdu SR vo veciach rozhodovania nemajetkovej ujmy voči poisťovateľovi povinne zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Navyše povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka je subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil a jedná sa preto o výlučne osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Predmetom poistenia v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení nie je nemajetková ujma vzniknutá titulom porušenia osobnostných práv, keď prostriedky nápravy nemajetkovej ujmy naproti tomu majú predovšetkým satisfakčnú povahu. Vzniknutá nemajetková ujma nie je ekonomickou kategóriou, v dôsledku nemajetkovej ujmy nedochádza k zmenšeniu majetku poškodeného. Satisfakciou je napr. ospravedlnenie, peňažná náhrada prichádza do úvahy iba vtedy, ak sú iné formy nepostačujúce. Tento právny názor potvrdil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/168/2009, z ktorého žalovaný v 2.rade citoval. Rovnako citoval aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/139/2011 zo dňa 30.10.2012 a sp. zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016. Konštatoval, že uzavretá poistná zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a k nej patriace Všeobecné poistné podmienky, zákonný rozsah poistenia nerozširujú. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 zo dňa 24.10.2013, z ktorého súd jeho nesprávnou interpretáciou vyvodil nesprávny právny záver, pričom žalovaný v 2.rade upriamil predovšetkým pozornosť na celý výrok predmetného rozhodnutia, ktorý citoval a konštatoval, že z uvedeného rozhodnutia je zrejmé, že otázka krytia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je podmienená úpravou vnútroštátneho práva. Právo EÚ vzťahy ohľadne náhrady škody nereguluje. Harmonizácia práva sa týka aj poistného krytia náhrad na základe vzťahu zodpovednosti za vzniknutú škodu. Do zvláštnej pozornosti dal žalovaný v 2.rade odvolaciemu súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012, kde dovolací súd nezistil odklon od názoru vysloveného Najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/168/2009 a má za to, že predmet úpravy zákona č. 381/2001 Z. z. je povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, teda že nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Rovnaký právny názor vyslovil Najvyšší súd SR ako súd dovolací aj vo svojom rozhodnutí sp.zn. 7Cdo/80/2014 zo dňa 23.02.2017. Neodchýliac sa od tohto právneho názoru rovnako rozhodol NS SR aj v rozhodnutí sp.zn. 8Cdo 219/2016 zo dňa 15.05.2017. S prihliadnutím na vyššie uvedené súdne rozhodnutie Súdneho dvora EÚ ako aj na súvisiacu úpravu vnútroštátneho práva žalovaný v 2.rade uviedol, že v súčasnosti platný právny poriadok SR umožňuje nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu. Zároveň žalovaný v 2.rade uviedol, že Smernice Rady nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi a ich záväznosť je daná judikatúrou ESD výlučne v rozsahu nepriamej záväznosti ako interpretačný rámec a priamej záväznosti zaväzujúcej však výlučne členský štát EÚ na ich transponovanie do právneho poriadku. Smernica ako taká je právnym aktom EÚ, ktorý je adresovaný a zaväzuje priamo členský štát, tzv. priamy účinok smernice a iba jemu určuje povinnosť prostredníctvom implementačného alebo transpozíčného opatrenia previesť smernicu do vnútroštátneho práva. Smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcom. Ten sa môže domáhať priamej aplikácie smernice len za špecifických podmienok a to len voči štátu. Zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva má však aj obmedzenia. Povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva a nemôže slúžiť ako základ na výklad contra legem vnútroštátneho práva. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky C-378/07, C-397/01, C-282/10, C-268/06 Impact. Preto výkladom smernice Rady nie je možné priznať alebo zaviazat' fyzickú alebo právnickú osobu na práva alebo povinnosti, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou. Žalovaná v 2.rade pri stanovovaní poistného vychádzala z existujúceho právneho rámca daného Zákonom o povinnom zmluvnom poistení, že v prípade vzniku poistnej udalosti za poisteného uhradí škodu, ktorá však nezahŕňala a nezahŕňa náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože takýto nárok ani nebol nikdy vo vzťahu k poisťovateľovi uplatňovaný. Pokiaľ súd prvej inštancie pasívnu legitímáciu žalovaného v 2.rade odôvodňoval poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR vo veci III. ÚS 646/2015 a I. ÚS 474/2016, v tejto súvislosti žalovaný v 2. rade

opätovne zdôraznil skutočnosť, že ústavný súd netvorí súčasť systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 Ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto úlohou Ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu III. ÚS 89/2016 a ďalšie. V súdnej veci všeobecný súd mal postupovať v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Iný postup vedie k narušeniu právnej istoty strán sporu, ako aj k neakceptovaniu rozloženia právomocí medzi všeobecnými súdmi a ústavným súdom. Záver súdu o pasívnej legitímácii žalovaného v 2. rade je v rozpore s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo 168/2009 a sp. zn. 3Cdo 301/2012. Žalovaný v 2. rade zastáva zároveň právny názor, že pri výške nemajetkovej ujmy možno analogicky použiť aj ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Výška súdom priznanej nemajetkovej ujmy niekoľkonásobne prevyšuje náhradu, ktorá prináleží obetiam násilných trestných činov, ktorých následkom je smrť a žalovaný v 2. rade má zato, že aj preto je rozhodnutie súdu nesprávne, nakoľko nie je dôvodné zaväzovať iné subjekty na úhradu súm mnohonásobne vyšších. Zároveň žalovaný v 2. rade rozporoval, že v danom prípade neide o plný úspech vo veci s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2 C.s.p. O plný úspech ide vtedy, ak sa žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak žalobe nebolo vyhovené v celom rozsahu, má strana v spore úspech čiastočný, t.j. každá strana je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. V takom prípade prichádza do úvahy aplikácia ods. 2 § 255 C.s.p. Vzhľadom na to, že konajúci súd takto vo veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nepostupoval, je jeho rozhodnutie i v tejto časti nesprávne. Preto navrhol žalobu vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamietnuť a priznať žalovanému v 2. rade vo vzťahu k žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

18. K odvolaniu žalovaného v 2. rade sa vyjadril žalovaný v 1. rade. Uviedol, že ani nepriamy účinok smerníc nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, že sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES. Tzv. nepriamy účinok práva ES napríklad Von Colson a Kaman- rozsudok ESD z 10.04.1984 vo veci 14/82, prípad Marleasing - rozsudok ESD z 13.11.1990 vo veci C-106//89. Z judikatúry súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo Únie a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhrady škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok. Rozsudok ESD z 09.06.2011 vo veci C-409/2009. Z bodu 55. rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúcich v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. V tomto bode Súdny dvor EÚ nehovorí o samostatnom od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o škode z dôvodu nemajetkovej ujmy. K argumentom žalovaného v 2. rade, že Ústavný súd SR nie je oprávnený vo svojich rozhodnutiach zaoberať sa meritom veci a právnym posúdením veci žalovaný v 1. rade uviedol, že hoci Ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne závery všeobecného súdu, ktorého pri výklade o uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a o aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, ale z postavenia Ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali alebo v samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné. Zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. V tejto súvislosti poukázal žalovaný v 1. rade na rozhodnutia I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00 a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v opravnom postupe všeobecných súdov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 474/2016, resp. III. ÚS 646/2015 alebo III. ÚS 206/2015. Pri výklade pojmu škoda z hľadiska zákona č. 381/2001 Z.z. je teda treba vychádzať z toho, ako tento pojem poníma komunitárne právo. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú škodu, tak i nemajetkovú ujmu, ktorú považuje za nemajetkovú škodu. S prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah

do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody má odškodňovať aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods.2,3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods.2 písm.a/ zákona č. 381/2001 Z.z. Prvoinštančný súd sa s otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2.rade a jeho námietkami vyporiadal v bode 22.až 27.odôvodnenia rozsudku, kde viac ako obširne zdôvodnil prečo pokladal pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 2.rade za danú, pričom poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a judikatúru slovenských súdov. Žalovaný v 1.rade sa plne stotožnil s námietkami žalovaného v 2.rade čo do výšky súdom priznanej nemajetkovej ujmy. Napriek tomu, že stanovenie výšky nemajetkovej ujmy ponecháva zákona úvahe súdu, má žalovaný aj v 1.rade za to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40.000,- Eur na zapltenie ktorej zaviazal súd žalovaného v 1.rade je neprímerane vysoká a je v rozpore s výškou náhrady, ktorú súdy v obdobných prípadoch priznávajú pozostalým po obetiach dopravnej nehody, čo považuje aj žalovaný v 1.rade za porušenie zásad právneho štátu, zásady právnej istoty a predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci, ktorá vyžaduje, aby súdy v rovnakých prípadoch rozhodovali rovnako. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy už neplní satisfakčnú funkciu, ale má vyslovene charakter obohacovací, teda nezodpovedá závažnosti vzniknutej ujmy ani okolnostiam, za ktorých ku porušeniu práva došlo.

19. K odvolaniu žalovaného v 2.rade sa vyjadrila žalobkyňa. Toto považuje za nedôvodné, nakoľko napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, pričom netrpí namietanými odvolacími vadami. Podľa názoru žalobkyne rozsudok dáva relevantné odpovede na všetky sporné otázky, vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, ako aj zo spoľahlivého a zákonného hodnotenia vykonaných dôkazov. Súdom prvej inštancie bol dôsledne rešpektovaný vyslovený záväzný právny názor odvolacieho súdu v otázke danosti pasívnej legitímácie žalovaného v 2.rade. Preto žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania.

20. Žalobkyňa sa vyjadrila aj k odvolaniu žalovaného v 1.rade. Aj toto považuje za nedôvodné s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a netrpí namietanými odvolacími vadami. Preto navrhla rozsudok potvrdiť.

21. Následne zaslala žalobkyňa stanovisko k vyjadreniu žalovaného v 1.rade. Uviedla, že prezentovaný právny názor žalovaného v 1.rade je právne irelevantný vo vzťahu k posúdeniu vlastnej pasívnej legitímácie žalovaného v 1.rade, ktorá bez akýchkoľvek pochybností je v tomto konaní daná. Žalovaný v 1.rade sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti a opakovane ju účelovo presúvať na žalovaného v 2.rade, ktorý je síce tiež pasívne legitimovaný v spore, ale z iného právneho titulu. Žalobkyňa považuje názor žalovaného v 1.rade, v ktorom namieta výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za nedôvodný a účelový. Priznaná náhrada v žiadnom prípade nemá obohacovací charakter, ale plní výhradne satisfakčnú funkciu. Zároveň poukázala na svoju argumentáciu v podaní zo dňa 29.03.2017 vo vyjadrení k uzneseniu odvolacieho súdu, v ktorom podrobne sa vyjadrila k výške nemajetkovej ujmy. Súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40.000,-Eur podľa žalobkyne je plne adekvátna závažnosti vzniknutej ujmy, ako aj okolnostiam, ktoré sú relevantné pre jej posúdenie.

22. Potom, čo boli žalovanému v 2.rade doručené vyjadrenie žalobcu a žalovaného v 1.rade, obe k odvolaniu žalovaného v 2.rade, žalovaný v 2.rade zaslal súdu oznámenie ku konaniu, z ktorého vyplýva, že uvedené podania neobsahujú takú argumentáciu, na ktorú by bolo potrebné zo strany žalovaného v 2.rade osobitným spôsobom reagovať, respektíve reagovať ináč ako doposiaľ v priebehu celého konania. Žalovaný v 2.rade v celom rozsahu poukázal na svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj na obsah všetkých ním učených vyjadrení a prednesov vo veci. Preto žiadal rozsudok zmeniť, žalobu vo vzťahu k nemu zamietnuť a priznať mu vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

23. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.), bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove dňa 07.02.2019 a dospel k záveru, že tak odvolanie žalovaného v 1.rade, ako aj žalovaného v 2.rade nie sú dôvodné.

24. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Odvolacie námietky tak žalovaného v 1.rade, ako aj žalovaného v 2.rade sú iba zhrnutím ich právnej argumentácie predostretej v priebehu konania na súde prvej inštancie, pričom na tieto súd prvej inštancie rozumným a primeraným spôsobom vo svojom rozhodnutí reagoval. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania tak žalovaný v 1.rade, ako aj žalovaný v 2.rade nepredostreli relevantný argument, teda argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol súčasne takej povahy, že by mohol priniesť pre odvolateľov priaznivejšie rozhodnutie.

25. Iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery zo žiadnej možnej interpretácie odôvodnenia rozsudku nevyplývajú. Odvolací súd má za to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej, teda odôvodnenie napadnutého rozsudku rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie a podľa názoru odvolacieho súdu je preskúmateľné. Súd prvej inštancie dal vo svojom rozhodnutí odpoveď na podstatné argumenty strán sporu a tým garantoval stranám ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného v 1.rade, ani žalovaného v 2.rade, a teda že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s ich právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu ich základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a mal na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu. Túto súdnu ochranu stranám poskytol v požadovanej kvalite.

26. Na základe vyššie uvedeného si odvolací súd osvojuje závery súdu prvej inštancie a na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaných v 1.a 2.rade dopĺňa nasledovné.

27. Odvolací súd má za to, že v danom prípade je daná zodpovednosť za náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalobkyni u oboch subjektov, teda tak u žalovaného v 1.rade, ako aj u žalovaného v 2.rade. Skutočne zodpovednosť žalovaného v 1.rade je daná analogickou aplikáciou § 420 ods.2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 853 Občianskeho zákonníka, § 427 ods.2 Občianskeho zákonníka, ale ja v spojení s ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v bode 17.svojho odôvodnenia. Odvolací súd súhlasí i s názorom súdu prvej inštancie, že danosť pasívnej legitímácie žalovaného v 2.rade nijako neovplyvňuje postavenie žalovaného v 1.rade v tomto konaní, lebo bolo iba na vôli žalobkyne, voči ktorému z týchto subjektov podá žalobu alebo ju podá voči oboj subjektom spolu. Žalobkyňa podala žalobu voči oboj žalovaným. Aj keď motorové vozidlo bolo vlastníctvom spoločnosti Lease Plan Slovakia B.V., organizačná zložka, Dúbravská cesta 1793/2, Bratislava - Karlová Ves, táto vydala žalovanému v 1.rade oprávnenie k používaniu tohto vozidla. Uvedené skutočnosti neboli v konaní sporné a vyplývajú tak z trestného spisu Okresného súdu Humenné sp.zn. 4T/101/2008, ako aj sp.zn. 6C/96/2011. V konaní bola preukázaná zodpovednosť žalovaného v 1.rade za vzniknutú nemajetkovú ujmu, pri ktorej došlo pri dopravnej nehode, kde ide o zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu a za zásah do osobnostných práv žalobkyne. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že nárok proti žalovanému v 2.rade je upravený osobitným zákonom a to ust. § 15 ods.1 a § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. a teda v danom prípade neide aj o povinnú solidaritu a uloženie povinnosti takýmto spôsobom oboj subjektom. Preto súd prvej inštancie správne zaviazal žalovaných v 1.a 2.rade k zaplateniu náhrady nemajetkovej ujmy takým spôsobom, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutia plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. I odvolací súd má za to, že pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného v 2.rade v otázke krytia náhrady ujmy povinným poistením zásadne stanovisko vyslovil Súdny dvor vo svojom rozsudku vydanom dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 týkajúci sa Kataríny Haasovej. Súd prvej inštancie v bode 22.odôvodnenia rozsudku aplikáciu tohto stanoviska podrobne vysvetlil. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, tak ako to uviedol v bode 23.rozsudku, že vychádzajúc z rozhodnutia C-22/12 pod pojem škoda na zdraví použitý v ust. § 4 ods.2 písm.a/ zákona č. 381/2001 Z.z. treba zahrnúť i nemajetkovú ujmu utrpenú v dôsledku úmrtia blízkeho príbuzného pri dopravnej nehode. Pre možnosť pokrytia takejto náhrady povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je právne významné to, či vnútroštátne právo náhradu tejto nemajetkovej ujmy upravuje a nie to, že uvedená náhrada nie je začlenená do časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu. Skutočne v podmienkach Slovenskej

republiky je právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch upravené v ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukazuje na záver o potrebe pokrytia náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám, obeti usmrtených pri dopravnej nehode povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel tak ako k nej dospel Súdny dvor i v rozsudku zo dňa 24.10.2013 vydaným vo veci C-277/12 žalobcu Vitalijsa Drozdovsa. Správny je i záver súdu prvej inštancie čo do výkladu pojmu „ujma“, ktoré podal Súdny dvor vo veci žalobcu S. F., vedenej pod sp.zn. C-63/09. Možno len súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že pri výklade a aplikácii právnych predpisov je potrebné mať na pamäti ich účel a zmysel. Odvolací súd zdieľa názor, že všeobecné súdy majú povinnosť urobiť všetko pre spravodlivé riešenie vecí, hoci sa to môže javiť zložitým. Písané právo je skutočne potrebné vykladať tak, aby plnilo svoju funkciu spočívajúcu v rozumnom a spravodlivom riešení problému, aby obstálo podľa zdravého rozumu a predstáv spravodlivosti panujúcich v spoločnosti. Odvolací súd sa plne stotožňuje i so záverom súdu prvej inštancie, keď poukázal na závery uznesenia Ústavného súdu SR vo veci III. ÚS 646/2015 zo dňa 16.12.2015 a I. 474/2016 zo dňa 17.08.2016. V tejto súvislosti zároveň odvolací súd poukazuje na závery uvedené súdom prvej inštancie v bodoch 27.až 28. odôvodnenia rozsudku.

28. Žalovaní v 1. a 2.rade namietali i výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd určil voľnou úvahou. Súd prvej inštancie konštatoval, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyni pri spáchaní trestného činu, ktorý síce bol spáchaný z nebanlivosti, ale ním bola spôsobená ťažká ujma na zdraví. Uvedený trestný čin bol spôsobený závažnejším spôsobom konania a to porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona. Súd prvej inštancie posúdením týchto dvoch kritérií rozhodujúcich pre určenie výšky náhrady dospel k záveru, že náhrada, ktorá mala byť poskytnutá z titulu náhrady nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu má byť vo výške 40.000,- Eur. Súd prvej inštancie považoval túto sumu za primeranú, pretože žalobkyňa, ktorá bola matkou dieťaťa prežívala intenzívnejšie zásah do jej súkromia, čo v konaní bolo nepochybne preukázané, keď išlo o jej druhé tehotenstvo potom, čo prvé skončilo potratom, potom čo bola onkologickým pacientom po ženskej stránke, bola podrobená operáciám a tešila sa na dieťa, ktoré očakávala. V čase dopravnej nehody bola už v 29.týždni tehotenstva a mala k dieťaťu vytvorený aj citový vzťah. Súd prvej inštancie konštatoval, že strata člena rodiny je neodčiniteľnou ujmom, ktorá postihuje všetkých členov rodiny závažným spôsobom, a preto morálne zadostučinenie je celkovo nepostačujúce. S názorom súdu prvej inštancie odvolací súd súhlasí. Súd prvej inštancie pri určení sumy nemajetkovej ujmy prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých došlo k jej porušeniu, zohľadnil aj jedinečnosť prípadu a s tým spojenú konkrétnu intenzitu zásahu a jej následky. Závery súdu prvej inštancie sú riadne odôvodnené a spočívajú na logických a legitímnych faktoch. Podľa názoru odvolacieho súdu suma 40.000,- Eur, ktorá bola priznaná žalobkyni z titulu náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná. Námietka, že dieťa žilo krátko a matka si k nemu nevytvorila vzťah je podľa názoru odvolacieho súdu právne irelevantná. Matka, ktorá 29 týždňov nosila dieťa pod srdcom si určite s týmto dieťaťom vzťah vytvorí, teší sa, že sa dieťa narodí zdravé a bude ho vychovávať. Strata, ktorú žalobkyňa utrpela nemôže byť meraná len časom koľko dieťa žilo, ale aj okolnosťami, ktoré strate dieťaťa predchádzali i ktoré potom nasledovali, tak ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo/18/2016, ktorý možno voľne interpretovať tak, že prístup súdu nech by bol akokoľvek motivovaný pozitívnou snahou o dosiahnutie rovnakého posúdenia vecí, v rovnakých prípadoch, nemôže bez ďalšieho v potrebnej miere vystihnúť to, ako široko, mnohohrsteve a rozmanito je vnútorne rozčlenená (štrukturovaná) osobnosť každej fyzickej osoby, aké individuálne a neopakovateľné vzťahy vznikajú medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi a aké dôsledky spôsobuje násilné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza stratou člena rodiny. Je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnostnej sféry pôsobí zraňujúco individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným, sú veľmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahov do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali zásahy do týchto oblastí súkromného a rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď obdobnými prípadmi. Úvaha súdom prvej inštancie zodpovedá pravidlám formálnej logiky, preto nemal odvolací súd dôvod o výške priznanej náhrady pochybovať. Zároveň táto výška zodpovedá aj princípu rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, aby existoval vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou a výškou primeranej náhrady, tak ako to viackrát judikoval Ústavný súd SR (porovnaj napríklad rozsudok Okresného súdu v

Trnave č.k. 13C/126/2010-267 zo dňa 01.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/368/2015-311 zo dňa 01.07.2015 a ďalšie).

29. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol vecne správne. Správne rozhodol i čo do trov konania. Odvolací súd iba dopĺňa, že v danom prípade sa jedná o 100 % priznaných trov zo základu priznanej sumy, teda zo 40.000,- Eur (z prísudku). Tu súd prvej inštancie správne poukázal na to, že aj keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupuje súd už podľa nového procesného predpisu podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., je potrebné posúdiť náhradu trov konania v súlade so zásadou plného úspechu, pretože ide o typ konania, kde rozhodnutie na plnenie v časti výšky plnenia záviselo od úvahy súdu. Princíp vyjadrený v § 142 ods. 3 O.s.p. bude teda uplatňovaný naďalej a to na základe interpretácie všeobecného ust. § 255 C.s.p. v súlade s článkom 2 ods. 1, článkom 3 ods. 1 a článkom 4 ods. 1, 2 C.s.p., tak ako to vyplýva aj zo samotnej dôvodovej správy k C.s.p. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň poznamenáva, že pôvodne bola žalovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 70.000,- Eur a čo do sumy 30.000,- Eur bola žaloba právoplatne zamietnutá.

30. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok podľa ust. § 387 C.s.p. ako vecne správny.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že priznal úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade v plnom rozsahu. I v danom prípade sa jedná o trovy odvolacieho konania, ktorú budú vypočítané tak, že ich základom bude prísudok. Zároveň odvolací súd konštatoval, že o výške trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Urobil tak aj z dôvodu, že súd prvej inštancie uvedené opomenul do výroku rozsudku uviesť (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.